

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Boguțcaia Maria, Boguțchii Mihail vs. Boguțchii Iurii, intervenient
accesoriu notarul Dobuleac Viorica

cu privire la revocarea contractelor de donație,
împotriva deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-600/24

NR. PIGD 2-22072219-01-2ra-12062024)

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat, în temeiul art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Nu sunt întrunite condițiile prevăzute de Lege pentru revocarea donației.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni, jud. A. Procopișina
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, E. Grumeza

17 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de către Boguțcaia Maria,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 mai 2022, Boguțcaia Maria și Boguțchii Mihail, reprezentați de avocatul Culicov Serghei au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Boguțchii Iurii, intervenient accesoriu notarul Dobuleac Viorica cu privire la revocarea contractelor de donație.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamații au menționat că, la 23 noiembrie 2017 au semnat un contract de donație nr. 13235, prin care au donat casa de locuit cu construcțiile accesorii și lotul de teren cu suprafața de 0,2304 ha, situate în XXXX XXXXX XXXX, iar ulterior, la 30 octombrie 2020 Boguțchii Mihail a semnat două contracte de donație nr. 334 și 335, prin care a donat terenurile agricole situate în extravilanul XXXX XXXXX XXXX, fiului lor Boguțchii Iurii.
3. Invocă faptul că, la momentul donării au avut o înțelegere verbală cu fiul precum că îi donează practic totul ce dețin în proprietate, dar el să-i întrețină la bătrânețe. Însă, fiul acestora practic a uitat de ei, chiar dacă locuiesc împreună într-o gospodărie, lăsându-i singuri să-și soluționeze problemele, ba mai mult, i-a spus să plece din acea gospodărie, în care ei au muncit toată viața, strigă la ei și îi înjură împreună cu soția.
4. Evidențiază că, în ultima perioadă starea sănătății reclamantilor s-a înrăutățit, aceștia necesită să administreze medicamente, iar procurarea acestora este foarte costisitoare, iar având în vedere faptul că, au donat toate bunurile pe care le dețineau, sunt în situația că trăiesc doar din banii care îi primesc sub formă de pensie, care nu-i ajung nici de procurarea medicamentelor, nemaivorbind de achitarea serviciilor comunale, produselor alimentare, etc.
5. Prin urmare, s-a solicitat revocarea contractelor de donație autentificate de notarul Dobuleac Viorica, și anume: nr. 13235 din 23.11.2017, încheiat între Boguțchii Mihail, Boguțcaia Maria și Boguțchii Iurii; nr. 334 din 30.10.2020, încheiat între Boguțchii Mihail și Boguțchii Iurii; nr. 335 din 30.10.2020, încheiat între Boguțchii Mihail și Boguțchii Iurii, cu repunerea părților în situația inițială.

6. La 08 iunie 2022, Boguțcaia Maria, reprezentată de avocatul Culicov Serghei, a depus o cerere de concretizare a acțiunii, fiind menționat că Boguțchii Mihail a decedat la XXXXX.
7. Prin urmare, s-a solicitat revocarea parțială a contractului de donație nr. 13235 din 23.11.2017, încheiat între Boguțchii Mihail, Boguțcaia Maria și Boguțchii Iurii, și anume ce ține de partea Mariei Boguțcaia, cu repunerea părților în situația inițială.
8. În drept, s-au invocat prevederile art. 1211 din Codul civil.
9. Prin hotărârea din 20 februarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Boguțcaia Maria împotriva lui Boguțchii Iurii, intervenient accesoriu notarul Dobuleac Viorica privind revocarea contractului de donație. S-a dispus rezoluțiunea parțială a contractului de donație autentificat de către notarul Dobuleac Viorica la data de 23 noiembrie 2017 a bunului imobil: teren pentru construcții, cu suprafața de 0,2304 ha, număr cadastral XXXXXXXX; casa de locuit individuală 01, cu suprafața totală de 95,6 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.01; construcție accesorie 02, cu suprafața totală de 88,1 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.02; construcție accesorie 03, cu suprafața totală de 37,7 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.03; construcție accesorie 04, cu suprafața totală de 10,6 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.04, încheiat între Boguțcaia Maria și Boguțchii Iurii. S-a obligat Boguțchii Iurii de a restitui Mariei Boguțcaia 1/2 parte din bunul imobil teren pentru construcții, cu suprafața de 0,2304 ha, număr cadastral XXXXXXXX; casa de locuit individuală 01, cu suprafața totală de 95,6 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.01; construcție accesorie 02, cu suprafața totală de 88,1 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.02; construcție accesorie 03, cu suprafața totală de 37,7 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.03; construcție accesorie 04, cu suprafața totală de 10,6 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.04, situate în XXXXXXXX XXXXX. S-a dispus radierea din Registrul Bunurilor Imobile a dreptului de proprietate a părâtului Boguțchii Iurii, asupra 1/2 din bunul imobil teren pentru construcții, cu suprafața de 0,2304 ha, număr cadastral XXXXXXXX; casa de locuit individuală 01, cu suprafața totală de 95,6 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.01; construcție accesorie 02, cu suprafața totală de 88,1 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.02; construcție accesorie 03, cu suprafața totală de 37,7 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.03; construcție accesorie 04, cu suprafața totală de 10,6 m.p., număr cadastral XXXXXXXX.04, situate în XXXXXXXX XXXXX.
10. La 13 martie 2023, Boguțchii Iurii a depus cerere de apel (nemotivată) împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, iar la 19 iulie 2023 a depus cerere de apel (motivată), prin care

s-a solicitat casarea integrală a hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

11. Prin decizia din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Boguțchii Iurii, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Briceni din 20 februarie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Boguțcaia Maria și de avocatul Culicov Serghei în calitate de reprezentant al lui Boguțchii Mihail către Boguțchii Iurii, intervenient accesoriu notarul Dobuleac Viorica privind revocarea contractului de donație, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează: acțiunea civilă formulată de Boguțcaia Maria către Boguțchii Iurii privind revocarea contractului de donație, s-a respins. Totodată, s-a încetat procesul civil în latura acțiunii formulate de avocatul Culicov Serghei în calitate de reprezentant al lui Boguțchii Mihail către Boguțchii Iurii privind revocarea contractului de donație.
12. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut următoarele circumstanțe.
13. Referitor la acțiunea civilă formulată de avocatul Culicov Serghei în calitate de reprezentant al reclamantului Boguțchii Mihail, instanța de apel a menționat că, odată cu decesul persoanei fizice Boguțchii Mihail a încetat capacitatea de folosință a dânsului de a avea drepturi și obligații civile, deci de a fi participant la diferite raporturi juridice.
14. Respectiv, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a conchis că, procesul civil la acțiunea formulată de avocatul Culicov Serghei în calitate de reprezentant al reclamantului Boguțchii Mihail urmează a fi încetată pe motivul lipsei capacității de folosință a reclamantului Boguțchii Mihail.
15. Or, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a dat apreciere faptului că acțiunea civilă a fost formulată în numele unui reclamant decedat anterior depunerii acțiunii în judecată și nici nu s-a expus, nu a adoptat o soluție în privința pretențiilor formulate în numele lui Boguțchii Mihail.
16. Referitor la pretenția formulată de Boguțcaia Maria către Boguțchii Iurii privind revocarea parțială a contractului de donație nr. 13235 din 23.11.2017, analizând probele anexate la dosar instanța de apel a reținut că, Boguțcaia Maria este pensionară și beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, conform legitimației de pensionar din 09.09.2013 (f. d. 25), prin urmare la momentul întocmirii contractului aceasta deja avea statut de pensionar.

17. Totodată, cu referire la faptul dacă s-a stabilit că după încheierea contractului sau la momentul intentării acțiunii civile reclamanta/apelanta Boguțcaia Maria se afla în stare de nevoie și nu-și putea asigura de sine stătător întreținerea, Colegiul civil al Curții de Apel Bălți a făcut trimitere la informația cu privire la cuantumul plăților sociale primite de aceasta pe parcursul anilor, astfel că la situația din 09.09.2013 ultimei i s-a stabilit o pensie de 749 lei (f. d. 25), care pe parcursul anilor a crescut și în a. 2021-2023 a constituit de la 1341,71 lei și 180 lei ajutor social în luna ianuarie, la suma de 3821 în luna mai 2022 (când s-a formulat acțiunea) (f. d. 120).
18. Instanța de apel a mai constatat că, începând cu anul 1999 și până în luna decembrie 2022 (inclusiv), Boguțcaia Maria a activat în cadrul XXXXXXXX XXXXX, iar salariul acesteia pentru anul 2017 a constituit 29792 lei, care pe parcurs a crescut și a constituit: pentru anul 2018 - 50482 lei; pentru anul 2019 - 51936 lei; pentru anul 2020 - 73500 lei; pentru anul 2021 - 92531 lei; pentru anul 2022 - 73178,50 lei (f. d. 119).
19. Prin urmare, dacă în anul 2017 veniturile medii lunare ale intimatei/reclamante Boguțcaia Maria constituiau suma de 3432 lei, în anul 2018 acestea au constituit suma de 4955 lei, în anul 2019 - 5078 lei, în anul 2020 - 6874 lei, în anul 2021 - 9918 lei, iar în anul 2022 - 8951 lei.
20. Respectiv, instanța de apel a evidențiat că, în pofida faptului că Boguțcaia Maria la momentul întocmirii contractului de donație avea calitatea de pensionar, dânsa era și angajată în câmpul muncii, având un venit mediu lunar de 3432 lei, iar la momentul formulării acțiunii aceasta deja avea venituri medii formate din prestări sociale și salariu de 8951 lei lunar.
21. Totodată, din înscrisurile anexate la actele dosarului se confirmă că Boguțcaia Maria deține pe teritoriul localității XXXXXXXX, un bun imobil cu nr. cadastral XXXXXXXX, cont personal 630, prin urmare și alegațiile intimatei că nu dispune de locuință au fost respinse ca fiind contrare probelor administrate.
22. Colegiul civil a conchis că, în speță nu s-a demonstrat starea de nevoie a donatorului Boguțcaia Maria, nici că veniturile donatorului s-ar fi redus în măsura în care nu-i mai permit să-și asigure întreținerea, că dânsa ar necesita întreținere din partea unei alte persoane.
23. Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, reclamanta/intimata nu a probat că există circumstanțe și obligații, care nu existau la momentul încheierii contractului de donație, dar care au luat naștere după încheierea lui, că aceste împrejurări înrăutățesc starea patrimonială a ei, în calitate de donator, în așa măsură, încât survine pericolul propriei întrețineri corespunzătoare.

24. La 03 mai 2024, Boguțcaia Maria a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.
25. În motivarea recursului au fost reiterate circumstanțele invocate anterior la examinarea cauzei în prima instanță și instanța de apel, fiind accentuat faptul că Boguțcaia Maria nu dispune de bunuri imobile cu drept de proprietate, iar probele reținute de instanța de apel confirmă faptul că aceasta locuiește la rude.
26. Susține că, concluziile instanței de apel referitor la faptul că în speță nu s-a demonstrat starea de nevoie ai acesteia, sunt eronate.
27. În drept, s-au invocat prevederile art. 5, 15, 22, 429, art. 430 lit. a), art. 431, art. 432 alin. (1) lit. e) și art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
28. Pe parcurs, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat.
29. Însă, până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă:
- „(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.”
31. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:
- „(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”
32. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:
- „(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.
(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”
33. Art. 433 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă:
- „(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:
f) recursul este vădit neîntemeiat.”
34. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de către Boguțcaia Maria a fost înaintat în termen. Or, decizia integrală din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, i-a fost comunicată recurentei la 06 martie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 03 mai 2024, adică în interiorul termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.
36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.
37. Astfel, procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.
38. Potrivit art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă dacă este vădit neîntemeiată.
39. Această normă oferă Curții o prerogativă de filtrare a recursurilor care nu conțin o motivare suficientă în drept, nefiind apte să declanșeze un control de legalitate în sensul art. 432 din Codul de procedură civilă.
40. Într-o apreciere particulară a motivelor de recurs, Completul constată că acestea nu întrunesc exigențele unei motivări conforme cu cerințele legale, întrucât exprimă în esență dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel, fără a invoca sau demonstra încălcări veritabile ale normelor de drept material sau procesual.
41. În ceea ce privește critica referitoare la o pretinsă apreciere arbitrară a probelor, art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța constată că probatoriul a fost analizat de instanța de apel în mod complet și motivat. Simpla reiterare sau reformulare a propriei versiuni asupra faptelor nu echivalează cu o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.
42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de către Boguțcaia Maria conține obiecții de fapt și de drept similare circumstanțelor expuse în fața instanței de fond și de apel,

care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Bălți, fiind apreciate în modul corespunzător, iar în rezultat s-a ajuns la concluzia că Boguțcaia Maria nu se află în stare de nevoie, situație ce ar justifica revocarea donației.

43. Totodată, recurentul nu se poate limita la o simplă reiterare a circumstanțelor de fapt și/sau a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Bălți și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.
44. La caz nu se identifică nici o eroare manifestă sau arbitrară în examinarea probelor, iar recurentul nu demonstrează caracterul determinant al presupusei erori asupra soluției adoptate.
45. Or, inclusiv în situația în care donatorul (Boguțcaia Maria) nu deține cu drept de proprietate bunuri imobile și locuiește la alte rude decât donatarul (Boguțchii Iurii), aceasta nu justifică aplicarea mecanismului de revocare a donației pentru stare de nevoie.
46. Completul menționează că, în cazul din speță circumstanțele cauzei au fost analizate și apreciate de către instanța de apel în modul corespunzător, care nu au fost combătute de către Boguțcaia Maria în cerere de recurs.
47. Așadar, recursul nu tinde să declanșeze un control de legalitate veritabil, ci exprimă o nemulțumire subiectivă față de soluția instanței ierarhic inferioare, camuflând obiecțiile de fond, în argumente formale de procedură.
48. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Boguțcaia Maria împotriva deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu